

Història de l'Art Clàssic

Codi: 104199

Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2503702 Ciències de l'Antiguitat	FB	1	2

Professor/a de contacte

Nom: Montserrat Claveria Nadal

Correu electrònic: Montserrat.Claveria@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Grup íntegre en anglès: No

Grup íntegre en català: Sí

Grup íntegre en espanyol: No

Equip docent

Antonio Peña Jurado

Prerequisits

S'ha de tenir un coneixement de llengües estrangeres en nivell de comprensió lectora per poder fer les activitats supervisades i autònomes, sobretot en anglès i italià.

Objectius

Treballar amb l'estudiant els aspectes fonamentals de l'art grec i romà i de les cultures coetànies que en van rebre influències manifestes, com ara l'etrusc o el púnic. Proporcionar a l'alumna/e coneixements sobre els modus de realització i centres productius de les obres d'art clàssic, reconeixement i comprensió de les seves imatges, així com dels ambients en els que aquestes es situaren.

L'assignatura té com objectiu principal donar a conèixer els conceptes essencials de l'art clàssic, més que presentar les característiques i situació *crono-cultural* de les obres principals, matèria que s'imparteix en detall en les assignatures optatives Art Grec i Art Romà d'aquest mateix grau.

Competències

- Dominar l'ús dels instruments específics per a l'anàlisi del món antic, fent especial atenció a les eines digitals.
- Interrelacionar coneixements lingüístics, històrics i arqueològics del món antic amb coneixements d'altres àmbits de les humanitats, principalment de la literatura, de la filosofia i de l'art antics.
- Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.

Resultats d'aprenentatge

1. Analitzar els creadors i receptors sobre un fenomen artístic en un determinat context cultural

2. Analitzar les idees artístiques sobre un determinat fenomen artístic en el context cultural de les societats grega i romana.
3. Analitzar una imatge artística i situar-la al seu context cultural.
4. Buscar, seleccionar i gestionar informació de manera autònoma tant en fonts estructurades (bases de dades, bibliografies, revistes especialitzades) com en informació distribuïda a la xarxa.
5. Explicar els mecanismes de recepció d'una obra d'art.
6. Identificar i explicar escenes, motius, déus i altres personatges mítics a partir de les seves representacions artístiques al llarg de l'antiguitat grecoromana.
7. Relacionar una imatge artística amb altres fenòmens culturals de l'antiguitat grecoromana.
8. Utilitzar el vocabulari tècnic específic i d'interpretació de la disciplina.

Continguts

BLOC 1. L'ART CLÀSSIC I EL SEU ESTUDI

- 1.1. Contextualització espacial i temporal de l'art clàssic.
- 1.2. Enfocaments d'estudi de l'art clàssic.

BLOC 2. MANIFESTACIONS I PRODUCCIÓ

- 2.1. Fonaments d'arquitectura i urbanisme clàssics: conceptes de ciutat, edificis monumentals, l'experiència de l'espai arquitectònic, els ordres.
- 2.2. Suports artístics.
- 2.3. Estudi i plasmació del natural.
- 2.4. Tècniques i materials.
- 2.5. Centres productius i comitents. Artistes i artesans. Vies d'intercanvi i difusió.

BLOC 3. ICONOGRAFIA CLÀSSICA

- 3.1. Iconografia i creences.
- 3.2. Iconografia i vida quotidiana.
- 3.3. La transmissió de la iconografia clàssica.

Metodologia

- Classes teòriques
- Activitats de reconeixement de les produccions artístiques clàssiques a l'aula
- Aprenentatge per tasques: Elaboració de treballs i presentacions a classe a partir de la documentació bibliogràfica i d'altres recursos d'informació especialitzada
- Seminaris
- Tutorials a través del Moodle
- Tutorització de les activitats supervisades i del treball individual de l'estudiant
- *Feedback* i *feedforward*: valoració de les tasques d'avaluació per part de la professora (avaluació formativa) i possibilitat de millora de les proves d'avaluació i dels resultats de les tasques realitzades

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes teòriques	32	1,28	1, 2, 3, 5, 6, 7, 8
Seminaris	6	0,24	2, 3, 5, 7, 8
Tutories programades de suport a l'aprenentatge	2	0,08	2, 5, 7, 8
Tipus: Autònomes			
Activitats de reconeixement de l'art clàssic	3	0,12	1, 2, 3, 6, 7, 8
Estudi i treballs personals	50	2	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8

Avaluació

1. Examen dels continguts del Bloc 2
2. Tasca escrita sobre els continguts del punt 2.5 del programa
3. Tasca escrita i/o oral sobre un tema relacionat amb el bloc 3 del programa
4. Participació activa en les activitats de reconeixement i els seminaris duts a terme a classe

S'ha d'haver aprovat cada una de les 4 activitats avaluatives per poder fer mitjana. Les 3 primeres activitats avaluatives tenen reavaluació.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Examen dels continguts del Bloc 2	30%	20	0,8	1, 2, 3, 5, 6, 7, 8
Participació activa en les activitats de reconeixement i els seminaris duts a terme a classe	16%	5	0,2	1, 2, 3, 5, 6, 7, 8
Tasca escrita i/o oral sobre un tema relacionat amb el bloc 3 del programa	30%	20	0,8	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8
Tasca escrita sobre els continguts del punt 2.5 del programa	24%	12	0,48	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8

Bibliografia

DICCIONARIS I LÈXICS BÀSICS

Fatás, Gonzalo, Borrás, Guillermo, *Diccionario de terminos de arte y elementos de arqueologia, heráldica y numismática*, Barcelona, 2004.

Ginouvés, René et alt., *Dictionnaire methodique de l'architecture grecque et romaine*, Roma-Athens, 1985.

- Ocampo, Estela, *Diccionario de términos artísticos y arqueológicos*, Barcelona, 1988.
- Aghion, Irene et alt., *Guía iconográfica de los héroes y dioses de la Antigüedad*, Madrid, 1997.
- Enciclopedia dell'Arte antica, classica e orientale* (=EAA), vols. I-VII et supp., Roma, 1958-1985.
- Lexicon Iconographicum Mythologiae Classicae* (= LIMC), vols. I-VIII, Zurich-Munich, 1981-1998.
- Falcón Marfínez, Constantino et alt., *Diccionario de mitología clásica*, 2 vols., Madrid, 2013.
- Grimal, Pierre, *Diccionario de mitología griega y romana*, Barcelona, 2010.
- MONOGRAFIES I MANUALS FONAMENTALS
- Alcock, Susan E., Osborne, Robin (Eds.), *Classical Archaeology*, Oxford, 2007.
- Andreae, Bernard, *Arte romano*, Roma, 1984.
- Beard, Mary - Henderson, John, *Classical art. From Greece to Rome*, Oxford, 2001.
- Bianchi Bandinelli, Ranuccio, *Introducción a la arqueología clásica como historia del arte antiguo*, Madrid, 1982.
- Bianchi Bandinelli, Ranuccio, *Storicita dell'arte classica*, Firenze, 1950.
- Bianchi Bandinelli, Ranuccio - Paribeni, Enrico, *El arte de la Antigüedad clásica*, Grecia. Madrid, 1998.
- Boardman, John, *El arte griego*, Barcelona, 1997.
- Ching, Francis D.K., *Architecture: Form, Space and Order*, Washington, 2012.
- Cline, Eric H., *The Oxford Handbook of the Bronze Age Aegean*, Oxford, 2012.
- Elsner, Jas, *Roman Eyes: Visuality and Subjectivity in Art and Text*, Princeton-Oxford, 2007.
- Fejfer, Jane, *Roman portraits in context*, Berlin-New York, 2008.
- Gros, Pierre, *L'Architecture romaine I*, Paris, 1996.
- Gros, Pierre, *L'Architecture romaine II*, Paris, 2001.
- Gros, Pierre, Torelli, Mario, *Storia dell'urbanistica. Il mondo romano*, Roma-Bari, 1994.
- Grossman, Janet, *Looking at Greek and Roman sculpture in stone: A guide to terms, styles and techniques*, Los Angeles, 2003.
- GiUMAN, Marco, *Archeologia dello sguardo*, Roma, 2013.
- Hellmann, Marie Christine, *L'Architecture Grecque*, 2 vols., Paris, 2007.
- Henig, Martin, *El arte romano*, Barcelona, 1985.
- Holscher, Tonio, *Il linguaggio dell'arte romana*, Torino, 1987.
- Holscher, Tonio, *Visual power in Ancient Greece and Rome. Between art and social reality*, Berkeley, 2018.
- Kousser, Rachel M., *Hellenistic and Roman sculpture. The allure of the classical*, Cambridge, 2008.
- Levi, Peter, *Grecia. Cuna de occidente*, Madrid, 1989.
- Marconi, Clemente, *The Oxford handbook of Greek and Roman art and architecture*, New York, 2015.

- Marta, Roberto, *Architettura romana. Tecniche costruttive e forme architettoniche del mondo romano*, Roma, 1985.
- Moreno, Paolo, *Pittura greca. Da Polignoto ad Apelle*, Milano, 1987.
- Motta, Federico (Ed.), *Pittura romana: dall'ellenismo al tardo-antico*, Milano, 2002.
- Neer, Richard, *The Emergence of the Classical Style in Greek Sculpture*, Chicago-Londres, 2010.
- Pausanias, *Descripcion de Grecia, introduccion, traduccion i notes de M.C. Herrero Ingelmo*, Madrid, 1994.
- Pitarch, Antoni et alt. (ed.), *Arte Antigua. Próximo Oriente, Grecia y Roma. Fuentes y documentos para la Historia del Arte*, Barcelona, 1982.
- Sauron, Giles, *L'Histoire vegetalise. Ornement et politique a Rome*, Paris, 2000.
- Scott, Michael, *Space and Society in the Greek and Roman Worlds*, Cambridge, 2013.
- Squire, Michael (Ed.), *Sight and the Ancient Senses*, Londres, 2016.
- Torrego, Esperanza, *Plinio el Viejo. Textos de historia del arte*, Madrid, 1988.
- Whitley, James, *The Archaeology of Ancient Greece*, Cambridge, 2013.
- Vitruvio, Marco Lucio, *Los diez libros de arquitectura*, versió de José Luís OliverDomingo, Madrid, 1995.
- VV.AA., *Klassische Plastik. Die Geschichte der antiken Bildhauerkunst*, vols. I-III, Mainz am Rhein, 2004.
- VV. AA., *Couleurs et matieres dans l'antiquite: textes, techniques et pratiques*, Paris, 2006.